باسمه تعالی

سؤالات آزمون درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک- علوم تجربی**	ساعت شروع: **۹ صبح**	مدت آزمون : **۸۵ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**پایهٔ** دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	تاریخ آزمون : **۲۹ /۰۵ /۱۴۰۲**	تعداد صفحه: **۳**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
آ)	**با تدبّر در آیات قرآن و روایت، به سؤالات زیر پاسخ دهید.**	
۱	**با توجه به آیهٔ « اَ فَمَن اَسَّسَ بُنیانَهُ عَلی تَقوی مِن اللهِ وَ رِضوانٍ خَیرٌ ... » انسان خردمند و عاقبت‌اندیش چه شیوه‌ای از زندگی را برمی‌گزیند؟**	۰/۵
۲	**با توجه به حدیث « اِنَّما المؤمن بِمَنزِلَةِ کَفَّةِ المیزان کُلَّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ » چرا خداوند مؤمنان را وارد امتحان‌های خاص می‌کند؟**	۰/۵
۳	**مطابق آیهٔ « اَ فَاتَّخَذتُم مِن دونِهِ اَولیاءَ لایَملکونَ لِاَنفُسِهِم نَفعاً وَ لاضَرّاً » غیر خدا را سرپرست خود گرفتن ، به چه علت مردود است؟**	۰/۵
۴	**مطابق آیهٔ « اَ لَم اَعهَد اِلَیکُم یا بَنی آدمَ اَن لاتَعبُدوا الشَیطانَ اِنَّهُ لَکُم عَدُوٌّ مُبینٌ » چرا خداوند آدمیان را از پرستش شیطان نهی کرده است؟**	۰/۵
۵	**از آیهٔ شریفهٔ « ... وَ لَم یَکُن لَهُ کُفُواً اَحَداً » چه پیامی فهمیده می‌شود؟**	۰/۵
۶	**بانگ انسانی « اَنا رَبُّکُم الاَعلی » در آیهٔ ۲۴ نازعات ، بیانگر کدام یک از مفاهیم زیر است؟** **الف) توحید در ربوبیت ب) شرک در ربوبیت**	۰/۵
ب)	**درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.**	
۷	**بیتِ « بر آستانِ جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد » بیانگر توحید عملی است. ( )**	۰/۲۵
۸	**اقامهٔ نماز مطابق موازین شرع با نیت کسب رضایت الهی ، دارای دو حُسنِ فعلی و فاعلی است. ( )**	۰/۲۵
۹	**وجود اختیار در انسان نیازی به استدلال ندارد. ( )**	۰/۲۵
۱۰	**هر وجودی نیازمند پدیدآورنده است. ( )**	۰/۲۵
پ)	**جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.**	
۱۱	**اعتقاد به توانایی نبی اکرم (ص) و اولیاء الهی در برآوردن حاجات انسان به ..... ، عین توحید است.**	۰/۲۵
۱۲	**دور شدن انسان از تکامل بُعدِ معنوی و متعالی خویش از آثار منفی ..... در حوزهٔ علم است.**	۰/۲۵
۱۳	**مجموعهٔ عوامل مستقل در رویش یک گل از نوع علل ..... است.**	۰/۲۵
۱۴	**اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد دربارهٔ ..... بود.**	۰/۲۵
ت)	**کشف ارتباط :**	
	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است)	۱
۱۵	... مَن یَعیشُ بِالاحسانِ اَکثَرُ مِمَّن یَعیشُ بِالاَعمار	**الف) ابتلاء**
۱۶	... و مَن جاءَ بِالسیئةِ فَلا یُجزی الّا مِثلَها	**ب) امداد عام الهی**
۱۷	... نَبلوکُم بِالشَرِّ و الخَیرِ فتنةً	**ج) تاثیر اعمال در زندگی**
۱۸	اِنّا هَدیناهُ السَبیلَ اِمّا شاکِراً و اِمّا کَفوراً	**د) سبقت رحمت برغضب** **هـ) وجود اختیار در آدمی**
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم	

باسمه تعالی

سؤالات آزمون درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک- علوم تجربی**	ساعت شروع: **۹ صبح**	مدت آزمون : **۸۵ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**پایهٔ** دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	تاریخ آزمون : **۲۹ /۰۵ /۱۴۰۲**	تعداد صفحه: **۳**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
ث)	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.**	
۱۹	با توجه به استدلال نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش ، از بیت «خشک ابری که بود زآب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی» چه مفهومی دانسته می‌شود؟	۰/۵
۲۰	برای اینکه انسان متوجه زشتی گناه خود نشود، شیطان از چه حیله‌ای استفاده می کند؟	۰/۵
۲۱	بنا به فرمایش امام علی (ع) چرا تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است؟	۰/۵
۲۲	در چه صورتی شخص گناهکار،حتی با گفتن جملهٔ« اَستَغفِرُالله» توبه نکرده است؟	۰/۵
۲۳	دو مورد از آثار منفی تمدن جدید را در حوزه «عدل و قسط» نام ببرید.	۰/۵
۲۴	با توجه به بیتِ « دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» : «در هر چیزی ، اول خدا را دیدن» مشروط به چیست؟	۰/۵
ج)	**اصطلاحات زیر را تعریف کنید.**	
۲۵	توحید عملی:	۰/۵
۲۶	توبهٔ اجتماعی:	۰/۵
چ)	**گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.**	
۲۷	هدف مکاتب عرفانی و معنوی نوظهور در جوامع غربی در کدام گزینه آمده است؟ الف)کسب مقام و شهرت ب)ناتوانی علوم تجربی از پاسخگویی به همه نیازها	۰/۵
۲۸	حدیث« برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد» ناظر بر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ الف)پذیرش ولایت الهی و دوری از حاکمیت طاغوت ب)عدالت محوری	۰/۵
ح)	**احکام :**	
	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب - واجب کفایی- مستحب – حرام – حلال و جایز) / *توجه : یک مورد اضافی است.*	۰/۲۵
۲۹	استفاده از موسیقی غیر سنتی و مدرن برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید	۰/۲۵
۳۰	فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد در شرایط ضروری	۰/۲۵
۳۱	شرکت در مجالس شادی مانند جشن تولد برای تقویت صلهٔ رحم به شرط رعایت احکام دین	۰/۲۵
۳۲	فراهم کردن زیر ساخت لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی بر دولت اسلامی برای جلوگیری از سلطهٔ بیگانگان	
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم	

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک- علوم تجربی**	ساعت شروع: **۹ صبح**	مدت آزمون : **۸۵ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**پایهٔ** دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	تاریخ آزمون : **۱۴۰۲/ ۰۵/ ۲۹**	تعداد صفحه: **۳**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
خ)	**به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی)دهید.**	
۳۳	تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده از چه نظرهایی اهمیت دارد؟	۱
۳۴	جایگاه و مقام زن را در تمدن اسلامی با دوره قبل از اسلام مقایسه کنید.	۱
۳۵	عبارت « اراده و اختیار در انسان ، ناشی از ارادهٔ الهی است» را تحلیل کنید.	۱
۳۶	چرایی وجوبِ اجتناب مسئولین از زندگی اشرافی و تجمل‌گرایی را تبیین کنید.	۱
۳۷	ملاصدرا « فیلسوف بزرگ اسلامی » در مورد هماهنگی دین و تفکر عقلی چه عقیده‌ای داشت؟ توضیح دهید.	۱
۳۸	چرا برخی از انسان‌های امروزی با وجود اعتقاد به خالقیتِ خداوند ، از خدا و آخرت غافل شده‌اند؟ توضیح دهید.	۱
۳۹	با وجود اینکه « هر وقت توبه کنیم، خدا قبولمان می کند» چرا نباید توبه را به تأخیر انداخت؟ توضیح دهید.	۱
۴۰	اگر برخی انسان‌ها ، افزایش امکانات و نعمت‌های الهی برای گناه‌کاران را نشانهٔ لطف الهی بدانند، با توجه به سنت املاء و استدراج چه پاسخی می‌توان به آنان داد؟	۱
	موفق و مؤید باشید. **جمع نمرات**	**۲۰**

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش
www.tkan00n.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت آزمون : **۸۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۹ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ آزمون : **۱۴۰۲/۰۵/۲۹**		تعداد صفحه : **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در **نوبت شهریور** ماه **۱۴۰۲**	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

آ) تدبر در آیات قرآن و حدیث :	
۱- زندگی دینی و عمل به احکام الهی (زندگی مبتنی بر تقوا و رضایت الهی) ۰/۵ نمره — درس ۸ ص ۹۵	۰/۵
۲- تا برای کسب کمالات برتر آماده شوند ۰/۵ نمره — درس۶ص ۶۸	۰/۵
۳ – زیرا اختیار سود و زیان خود را هم ندارند ۰/۵ نمره — درس ۲ ص ۲۲	۰/۵
۴- زیرا شیطان دشمن آشکار آدمیان است . ۰/۵ — درس ۴ ص ۴۳	۰/۵
۵- خداوند همتایی ندارد / خداوند یکتا است (اصل توحید) ۰/۵ نمره — درس ۲ ص ۲۲	۰/۵
۶- ب (شرک در ربوبیت) ۰/۵نمره — درس ۲ و ۳ ص ۲۲ و ۳۶	
ب) درستی و نادرستی گزاره ها : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۷- ص درس ۳ ص ۳۰ — ۸- ص درس ۴ ص ۴۵ — ۹- ص درس ۵ ص ۵۴ — ۱۰- غ درس ۱ ص ۷	
پ) جای خالی : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۱۱- اذن الهی (خواست و اراده الهی) درس ۲ ص ۲۴ — ۱۲- تمدن جدید (تمدن غرب) — درس ۱۰ ص ۱۳۰	
۱۳- عرضی درس ۵ ص ۵۸ — ۱۴- دانش و آموختن (تفکر و علم‌آموزی) — درس ۹ ص ۱۱۴	
ت) کشف ارتباط : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۱۵- ج (سنت تأثیر اعمال در زندگی او) درس ۶ ص ۷۴ — ۱۶- د (سنت سبقت رحمت بر غضب) — درس ۶ ص ۶۶ و ۷۱	
۱۷- الف (سنت ابتلاء) درس ۶ ص ۶۵ و ۶۸ — ۱۸- هـ (وجود اختیار در آدمی) — درس ۵ ص ۵۵	
ث) پاسخ کوتاه : (هرسؤال ۰/۵ نمره)	
۱۹- پدیده ، نیازمند است و نمی‌تواند هستی‌بخش باشد ۰/۵ (هر چیز که وجودش از خودش باشد ، هستی‌بخش است). درس۱ ص ۷	۰/۵
۲۰- حیلهٔ « گام به گام کشاندن به سوی گناه » ۰/۵ — درس ۷ ص ۸۶	۰/۵
۲۱- زیرا گناه ریشهٔ درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند (زیرا گناه به تدریج اخلاص را از بین می‌برد) ۰/۵ درس۴ ص ۴۷	۰/۵
۲۲- اگر به زبان اَستَغفِرُ الله بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد. ۰/۵ — درس ۷ ص ۸۲	۰/۵
۲۳- ظهور ظلم فراگیر و پدیدهٔ استعمار ۰/۲۵ افزایش فاصله میان فقیر و غنی ۰/۲۵ — درس ۱۰ ص ۱۳۴	۰/۵
۲۴- دل آدمی به نور و صفای معرفت و شناخت رسیده باشد . ۰/۵ — درس ۱ ص ۱۱	۰/۵
ج) تعریف اصطلاحات : (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۲۵- بازتاب عقیدهٔ توحیدی در زندگی است به این معنا که انسان متناسب با ایمان به خدای یگانه ، عمل کند و در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند و جهت زندگی خود را خدا قرار دهد . ۰/۵ — درس ۳ ص ۳۱ و ۳۲	
۲۶- به معنای بازگشت جامعه به سوی خداوند است به این معنا که اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود و گرفتار گناهان اجتماعی شود ، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح است . ۰/۵ — درس ۷ ص ۸۸	
ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم	

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت آزمون : **۸۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۹ صبح**
پایهٔ **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ آزمون : **۱۴۰۲/۰۵/۲۹**	تعداد صفحه : **۲**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در **نوبت شهریور** ماه **۱۴۰۲**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir

چ) انتخاب گزینهٔ مناسب : (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۲۷- الف درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱ ۲۸- ب درس ۹ ص ۱۱۰	
ح) احکام : (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۲۹- حلال و جایز درس ۸ ص ۱۰۲ ۳۰- واجب کفایی درس ۸ ص ۱۰۳	
۳۱- مستحب درس ۸ ص ۱۰۲ ۳۲- واجب درس۸ ص۱۰۱	
خ) پاسخ تشریحی :	
۳۳- خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است و تحکیم خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه ، کاهش فساد و حضور انسان های با فضلیت و کارآمد می‌گردد ۰/۵ و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را بر عهده می‌گیرند. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۳۶	۱
۳۴ – در دوره قبل اسلام زن همچون کالا تلقی می‌شد و در بسیاری از قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی ، حتی مالکیت برخوردار نبود، تولد دختر در خانواده سرافکندگی خانواده را به دنبال داشت و زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود . ۰/۵	۱
اما در تمدن اسلامی یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ، ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود، احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت، و به این ترتیب رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. ۰/۵ درس ۹ ص ۱۱۲	
۳۵ – خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد ، (۰/۲۵) در فعل اختیاری ، تا زمانی که ما اراده کاری را نکردیم آن کار انجام نمی‌گیرد. (۰/۲۵) در عین حال ، وجود ما ، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است. (۰/۲۵) یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد.(۰/۲۵) درس ۵ ص ۵۹	۱
۳۶ – اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی از مسئولین و فساد ادارای و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی ۰/۲۵ و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است ۰/۲۵ که علاوه بر آثار منفی اقتصادی، باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم می‌شود. ۰/۲۵ بنابر این بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوه‌ی زندگی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود ، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند. ۰/۲۵ درس ۸ ص۱۰۴	۱
۳۷ – ملاصدرا می‌گوید: « نمی شود قوانین این دین برِحقّ الهی ، که چون خورشید روشن و درخشان است. با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد .۰/۵ نیست باد آن فلسفه ای که با کتاب قرآن و سنت رسول خدا(ص) و ائمه اطهار(ع) مطابقت نداشته باشد.» ۰/۵ درس ۹ ص ۱۱۶	۱
۳۸- زیرا چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد ، زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی بر خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. ۰/۵ گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند ، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می پرستند و از ابزارهای جدید مانند سینما و اینترنت و ... در این راه بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند.۰/۵ درس۳ ص ۳۷	۱
۳۹- زیرا اگر انسانی غرق گناه شود ، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند ۰/۵ شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبه ای صورت نگرفته است. ۰/۵ درس ۷ ص ۸۵	۱
۴۰- دچار سنت املاء و استدراج شده‌اند ، یعنی اینان ، فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می‌دهند و مهلت ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود ۰/۷۵ و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند. ۰/۲۵ درس۶ ص۷۲	۱
موفق باشید	**۲۰**